

DE ENGELSE KERK VAN OOSTENDE

De groei van Oostende van een klein vissersdorp tot een bedrijvige haven en een toeristisch centrum werd beïnvloed door oorlogen en wisselingen van bestuur. België maakte vroeger af en toe deel uit van grotere naties en was menig keer bezet door vreemde troepen.

Onder Oostenrijks bewind kwam Oostende in een periode van groei en bloei. De haven kende voorspoedige tijden en Britse kooplieden met hun families kwamen er zich vestigen. Tweeduizend Britse inwijkelingen brachten niet alleen voorspoed, maar importeerden ook hun manier van leven, met Engelse uitbaters van pubs en Engelse opvoeringen in de schouwburg. Het is dus niet te verwonderen dat, zo snel dit mogelijk werd, er een "Engelse Kerk" werd opgericht met een vaste kapelaan. Dit vond

plaats in het begin van de periode rond 1780, toen de Oostenrijkse keizer Jozef II godsdienstige hervormingen oplegde, waaronder de vrijheid voor niet-katholieken om de godsdienst van hun keuze te belijden. De kapelaan was ondergebracht in een oud warenhuis dat ook dienst deed als gebedsruimte.

Echter, toen de Franse revolutionairen het land overnamen in de jaren 1790, verlieten de Britten Oostende.

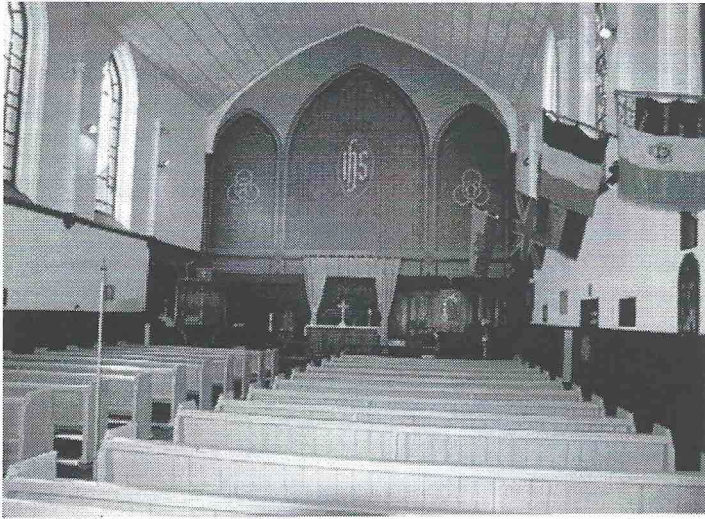
Sommigen kwamen terug na de overwinning in Waterloo, en in 1817 werd een Nederlandse kapelaan aangesteld die ook het Engels en Frans machtig was, en geestelijke bijstand verleende aan de militairen en de Britse inwijkelingen. De kapel in het klooster van de nonnen van de Onbevleete ontvangenis, beter gekend als de Witte Nonnen, die in beslag genomen werd door de Franse revolutionairen om gebruikt te worden als een militair depot, werd in 1819 toegekend aan de protestantse gemeenschap van Nederlandse en Engelse inwoners om hen in staat te stellen hier hun gebedsdiensten bij te wonen. Weldra gaf de overheid toestemming om de opslagplaatsen te verwijderen en werd de kapel overhandigd aan de Nederlandse en Britse protestanten om als gebedsplaats te dienen. In 1829 werd een Engelse kapelaan plechtig bevestigd om samen te werken met de Nederlandse kapelaan.

Na 1830, het jaar waarin België onafhankelijk werd, begon een nieuwe periode van voorspoed voor Oostende tengevolge van de aanleg van de spoorverbinding tussen Oostende en Brussel, de hoofdstad van het nieuwe koninkrijk, en de bouw van drie stoomboten om het kanaal over te varen. Britse toeristen begonnen binnen te stromen.

Toen in 1863 beslist werd dat de kapel onteigend zou moeten worden om plaats te maken voor een nieuw postgebouw, is het gemeentebestuur, voornamelijk onder impuls van koning Leopold I, begonnen met de bouw van de huidige kerk, die uitsluitend zou gebruikt worden door leden van de Britse kolonie die toen uitgegroeid

was tot 2000 zielen op een totale bevolking van 16.000. De kerk werd ingewijd in 1865 en werd bemeubeld met diverse stukken uit de kapel, met inbegrip van de avondmaaltafel, de preekstoel, het orgel en de kerkbanken. In de nieuwe kerk was er ook een staatsiebank die meermaals gebruikt werd door koningin Victoria en andere leden van het Britse koningshuis wanneer ze op bezoek waren bij de oom van koningin Victoria, Leopold I.

De Duitse monarch, ex-keizer Wilhelm (wiens moeder een dochter was van koningin Victoria) berucht sedert 1914/1918, woonde er ook de gebedsdiensten bij met zijn echtgenote.

In 1983 kwam een gedeelte van de geribde gewelven naar beneden, en het hele plafond moest vervangen worden door een licht gebogen tongewelf. Mensen van alle gezindten zijn in de Engelse kerk welkom om het woord Gods in samenhang te beluisteren.

De meeste van de herdenkingsplaten in de kerk zijn opgedragen aan de soldaten die sneuvelden in beide wereldoorlogen en aan daden van heldenmoed.

Het gebrandschilderde raam aan de rechterkant werd onthuld door veldmaarschalk burggraaf Montgomery van Alamein op de 14 juni 1962. Een insigne van het Britse legioen is te ontwaren in het raam. Het is een gerecupereerd deel van een vroeger raam, dat vernield werd gedurende de Tweede Wereldoorlog.

Er is ook een nis gewijd aan de Brigade Piron. Die nis werd onthuld op 13 september 1964 door luitenant-generaal Piron, bevelhebber van de eerste Belgische brigade die samen met de Britse troepen vocht gedurende de Tweede Wereldoorlog. Elk jaar herdenken het Britse legioen, afdeling Oostende, en de Brigade Piron de soldaten die sneuvelden in beide wereldoorlogen.

Gijs Speltinx